

Snímek Robert Hlavice

Jarní lov tetřeva a tetřívka v Rusku

Asi každý český myslivec četl o lově tetřeva, popřípadě tetřívka, z pera takových mysliveckých autorů, jakými byli Jaromír Javůrek, profesor Komárek nebo Bohumil Siegl. Asi každého čtenáře, který má rád přírodu, jistě zaujme atmosféra svítání v předjarním lese, a českého myslivce i představa ulovení tetřeva a tetřívka tak, jak je lovili naši dědové a otcové.

V České republice, jak jistě víte, jsou oba tyto druhy tetřevovitých přísně chráněny a, pokud je chcete v dnešní době ulovit, musíte lovit mimo území naší republiky. Na tetřeva a tetřívka se jezdí především do Ruska, většinou do oblasti mezi Moskvou a Sankt Peterburgem nebo do oblasti Kirova v předhůří Uralu. Je ale možné oba druhy lovit například i v sousedním Rakousku, v Rumunsku i jinde, ale cena je nejvýhodnější v Rusku, kde jsou i nejvyšší stavy těchto ptáků. Zdržují se především ve smíšených porostech s hojnými světlínami, porostlymi borůvkou a brusnicí, kde nacházejí dostatek potravy. Životně důležitý je pro tetřeva písek, který sezobává - drobné kamínky pomáhají svalnatému žaludku tetřeva rozmlňovat dřevnaté části větvíček a pupenů, které s oblibou uštipuje ostrým klovcem. Tetřev se loví i ve skandinávských zemích, ale tam je lovecký zážitek podstatně chudší, protože se loví šoulačkou se psy.

Přesto, že v našich krajích ještě panuje zima, mnozí myslivci již plánují loveckou cestu za tetřevem či tetřívkem. Jelikož mám s těmito lamy nějaké zkušenosti, pokusím se přiblížit zájemcům podmínky a možnosti, aby se mohli snáze rozhodovat.

Na tetřeva a tetřívka je nezbytné vypravit se koncem dubna, začátkem května, kdy probíhá tok. Lov se musí plánovat s jistým předstihem, protože do Ruska je nutné vízum a rezervaci letenků provést včas. Lety do Moskvy, popřípadě do Sankt Peterburgu, jsou totiž poměrně vytížené. Zbraň - brokovnice - se většinou půjčuje na místě. Je sice možné vzít si svoji, ovšem je pak potřeba počítat s určitými komplikacemi na letištích.

Na letišti už na Vás čeká ruský partner lovecké kanceláře, který pomůže při odbavování zavazadel a zejména zbraní. Po delší či kratší době vás odvezete na místo ubytování - podle smlouvy je buď v lovecké chatě, nebo v rekreačním objektu (s plnou penzí a loveckým servisem) v oblasti lovů.

A už je tu první ráno, spíše ještě noc, kdy se jede lovit tetřev hlušec. Vstává se hodně brzy, asi kolem tří hodin ráno - záleží na tom, jak daleko pojedete autem. Pak šouláte nočním lesem na tokaniště, kde byste měli být alespoň půl hodiny před začátkem rozdení.

Zdůrazňuji, že na lov tetřeva musíte být vybaveni rybářskými holinkami, nízké nestací. Zažil jsem, že v místě lovů těsně před naším příjezdem roztál metr sněhu a potom jsme se brodili lesem, kde bylo na naše poměry neuvěřitelné množství vody. Připomínalo to prvhory, jako ve filmu „Cesta do pravéku“. Zbytky sněhu a ledu navíc kloužou, krupe to, a pokud jdete potmě v lese delší dobu, tak věřte, že rybářské holinky jsou nezbytností. Máte vždy doprovod místního lovce, který se obdivuhodně orientuje v nočním lese, kde v žádném případě není tolik cest a orientačních bodů jako v našich lesích.

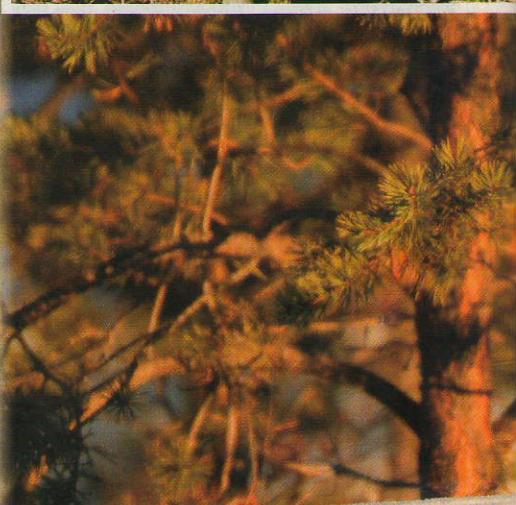
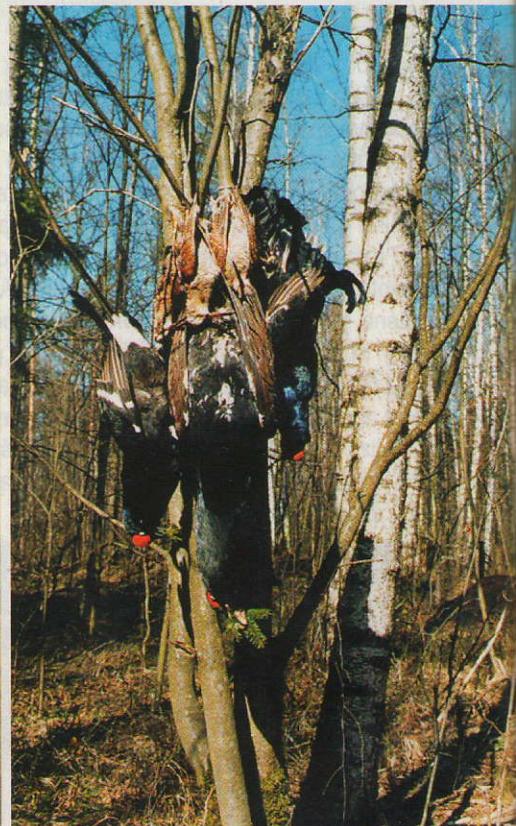
To už se blížíte k tokaništi, které mají místní lovci dobře obeznané. Stojíte ještě v noci v lese a chytáte sluchem první sloky tokajícího hlušce. Pro necvičené ucho to není tak jednoduché. Tetřeví píseň na rozdíl od tetřívka je poměrně tichá, pukání - tk,tk,tk - se pak zrychluje a přechází v trylek, výlusk a broušení, které trvá tři až pět vteřin, kdy lze přiskakovat.

Obvykle záchytí první zvuky probouzejícího se tetřeva nejprve lovecký doprovod. Tetřev se musí nechat roztokat, a když pěje jednu sloku za druhou, je možné začít přiskakovat. To už záleží na šestí lovce a šikovnosti doprovodu. Je nutné důvěřovat místnímu lovci, který má na rozdíl od nás s lovem tetřeva velkou praxi. Vezme vás za ruku a v okamžiku, kdy tetřev přejde z výlusu k broušení, je nutné udělat dva tří skoky a pak zůstat v jakékoli poloze nehnutě stát. Takovým způsobem lze při troše šestí doskákat až pod strom,

na kterém tetřev toká. Ovšem nikdy neváte, zda v okruhu tokajícího tetřeva není zavěšen jiný tetřev nebo slepice, a to zjistíte, až když druhý tetřev s hlasitým svistem letek odlétá a zradí i tokajícího tetřeva.

Pokud se povede přiskákat až pod strom, je někdy problém tetřeva v mnohdy husté spletě větví proti světlejšímu nebo rozeznat a lovec s doprovodem musí přiskakovat ještě kolem stromu a najít prostor ke střelbě. Pokud se to povede a tetřev padá k zemi, doprovod okamžitě vyráží zmocnit se úlovku, protože pokud je tetřev pouze křídlovaný, odbíhá a najít ho bez psa je takřka nemožné.

Ale to už přijímáte gratulace k úspěšnému lovů a dáváte hlušci poslední zob do klovce a lovci úlomek. Obdivujete nádherné barvy peří, zahnutý klovec s ostrým okrajem, který připomíná spíše dravce, a mohutnost úlovku. Doprovod si dá cigaretu a samozřejmě je nutné zvěčnit se s úlovkem

na autentickém místě lovů. Pak se úlovek zavěší na ulomený klacek, hodí přes rameno, a jde se zvesela zpět k autu. Takhle jsem se jednou vrácel z úspěšného lovů, ohlédlu se, a doprovod Sergej - bodrý padesátík - se vyzouvá z rybářských holenek, sundává si ponozky a vydává se po tajícím ledě, který byl na cestě, bos. S údivem jsem se zeptal, proč to dělá, a dostalo se mi prosté odpovědi v ruštině: „Nado zakaljať sa,“ inu ruský ochotník.

Lov tetřívka je odlišný od lovů tetřeva, protože i biotop tetřívka je odlišný. Tetřívek se zdržuje nejradiji v kraji, kde se lesíky střídají s mokřady a vřesoviště s vtroušenými dřevinami, a potřebuje ke svému životu břízu. Nějakou dobu před příjezdem lovů je potřeba na obeznaných tokaništích postavit salašky - boudy postavené z větví vrby, břízy, borovice, smrku - tak, aby byl zakryt i pohled ze vzduchu. V dnešní době si místní lovci zjednoduší situaci tím, že ke stavbě salašek používají maskáčovou tkaničku. Účel to samozřejmě také plní, ale v přírodě působí látku jako cizorodý prvek.

Hluboko před svítáním Vás doprovod zavede do salašky, kde si lehnete na zem a čekáte na první „čsfuúí“ a svist letek, který avizuje, že tok začíná. Tetřívek se v toku ozývá právě uvedeným pšoukáním a potom i libozvučným bubláním slyšitelným na velkou vzdálenost. Doporučují vztí si do salašky deku a igelitovou fólii nebo podušku, protože ležet na tvrdé zemi několik hodin a ve vlhku není nic příjemného.

Tok začíná většinou ještě za tmy a kohoutci se slétají ze všech stran. Je to nádherná podívaná - načeprýení kohoutci spolu bojují, nadskakují, jezdí s nataženým krkem při zemi a dělají všechno pro to, aby zaujali nenápadné slepičky.

Někdy je problém se vzdáleností tokaniště, protože tetřívi snad vědí, že dostrel brokovnice je omezený a drží se daleko. Chce to trpělivost, až se některý rozvášněný milovník vznešen a popolné směrem k salašce.

Je to krásné představení probouzející se jarní přírody, ale to už houkne rána a tetřívek leží - krásný černě se lesknoucí pták, poušky nad jeho světlým purpurově září, a prohlížíte si úžasnou liru - ocasní pera, čím starší kus, tím má srpy - postranní pera - delší a více zaoblené.

Současně s lovem tetřeva a tetřívka je možné lovit v Rusku sluku, která se loví zvečera, jakmile zabliká první hvězda. Když sluky začínají tahnout, je potřeba najít vhodné místo, nejlépe paseku v sousedství houště v blízkosti mokřadu, kde při stěně lesa tahnou kvorkající sluky nejradiji. Důležité je i počasí, nejintenzivnější tok probíhá po dešti a za teplejšího počasí, kdy léta sluky i poměrně zvolna a nízko. Doprovod většinou svým cvičeným sluchem zachytí kvorkání dříve, než se sluka na světlejší obloze lovci objeví. Pak musíte rychle reagovat a střílet. Pokud tahnou dvě sluky za sebou, je nutné střílet na tu druhou, protože první letí vždy samička.

V Rusku jsem byl svědkem isti, kdy lovci vyhodí směrem k tahnoucí sluce čepici a slučí sameček v domnění, že se zvedla samička, zamíří ostrou kličkou k lovci. Jsou to krásné jarní lovy s úžasnými loveckými zážitky, které, bohužel, u nás není možné prožít. Vřele každému českému myslivci doporučuji.

Ing. Zdeněk BLACKÝ
majitel lovecké cestovní kanceláře Safarex
info@lovzvere.cz

Snímek Michael Migos

DETEX

DETEX Husitská,
Husitská 115/86, Praha 3 - Žižkov
tel.: 222 780 150

NOVĚ větší prodejní plocha

DETEX Přerov
Škodova 5
tel.: 581 202 380

DETEX České Budějovice
Nám. Přemysla Otakara II č. 31
tel.: 386 357 368

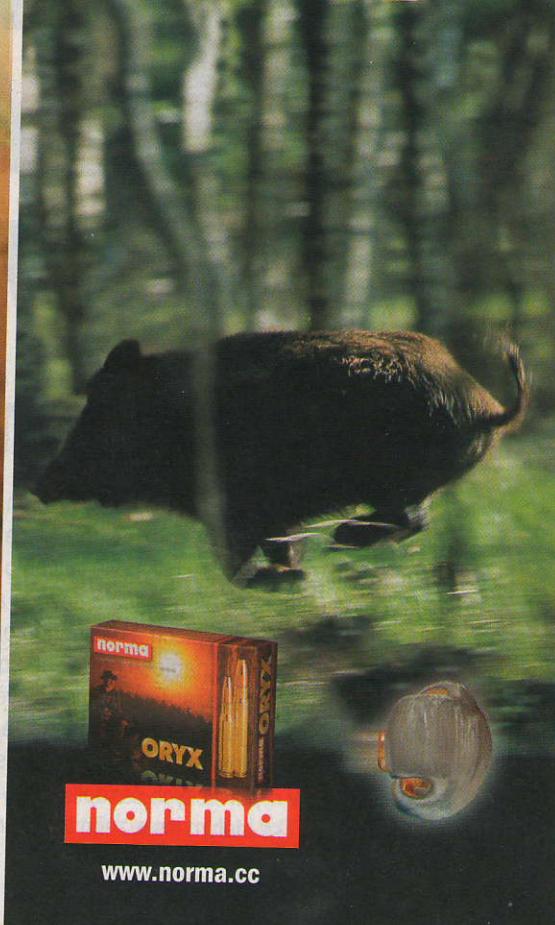
DETEX Ostrava
Nám. Svatopluka Čecha 732/1
tel.: 596 110 635

www.detex.cz

... a u všech dobrých obchodníků

ORYX

norma

www.norma.cc